

Cirkulärnr: 1991:156
Diariernr: 1991:2371
Handläggare: Jane Granström
Avdsek: KEP Finans
Datum: 1991-11-06
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomikontoret
Rubrik: Regeringens proposition angående inriktningen av den ekonomiska politiken

Regeringens proposition angående inriktningen av den ekonomiska politiken

I regeringens proposition om inriktningen av den ekonomiska politiken konstateras att den svenska ekonomin befinner sig i en djup nedgång. Den samlade produktionen, investeringarna och sysselsättningen faller snabbt.

FYRA UPPGIFTER

För att bryta denna utveckling kommer regeringens arbete under mandatperioden att domineras av fyra stora uppgifter

- att föra Sverige in i det europeiska samarbetet,
- att bryta den ekonomiska stagnationen och lägga grunden för en ny period av företagande, tillväxt och utveckling i hela Sverige,
- att genomföra en valfrihetsrevolution inom välfärdspolitiken där köerna kortas, servicen förbättras och den enskildes valfrihet sätts i första rummet,
- att skydda och förbättra miljön.

För att återskapa Sveriges utvecklings- och konkurrenskraft kommer skattetrycket successivt att sänkas. Ett kommande medlemskap i EG innebär dessutom enligt regeringen att Sverige inte kan ha ett skattetryck som avviker avsevärt från omvärldens. En långsiktig utgiftsstrategi ska läggas fast där utgiftsutrymmen och besparingskrav läggs fast för en treårsperiod i taget.

Statens utgifter ska minskas med mellan 10 till 15 miljarder kronor under budgetåret 1992/93. Åren därefter bör utgiftsminskningarna enligt regeringen vara av samma storleksordning.

Ny- och småföretagandet ska stimuleras, bland annat beträffande de tjänster som produceras inom den offentliga sektorn. En proposition kommer att läggas fram inom kort med förslag om en omläggning av näringspolitiken till gagn för ny- och småföretagandet.

ÅTGÄRDER/KOMMANDE FÖRSLAG SOM PÅVERKAR KOMMUNERNA

Enligt regeringens bedömning kan den kommunala sektorn inte tillåtas expandera under 1992 och 1993. För att tillväxten ska kunna öka måste de reala resurserna i första hand tillföras den konkurrensutsatta sektorn.

En grundläggande princip för förnyelsen av de olika välfärdssystemen som kommuner och landsting svarar för ska dels vara åtskillnaden mellan offentlig kontroll och finansiering, dels en fri produktion med enskilda, kooperativa och offentliga producenter. Den kommunala sektorn kommer också att påverkas av den nya välfärdspolitiken inriktning beträffande valfriheten inom exempelvis barnomsorgen, äldreomsorgen och skolan.

Den kommunalekonomiska kommittén ska presentera sitt slutbetänkande i december månad. På grundval av kommitténs betänkande kommer regeringen föreslå att ett mer

generellt statsbidragssystem införs från och med 1993. Enligt direktiven ska kommittén också redovisa sådana förslag att den kommunala verksamheten anpassas till de samhällsekonomiska förutsättningarna. Enligt regeringen ska även den kommunala sektorn inordnas i den långsiktiga utgiftsstrategin enligt ovan.

Ytterligare åtgärder som begränsar den kommunala sektorns inkomster kommer att vidtas. Det genomsnittliga kommunalskatteuttaget kommer inte att tillåtas öka. I samband med att regeringen tar ställning till den kommunalekonomiska kommitténs betänkande kommer också frågan om en förlängning av det kommunala skattestoppet att prövas.

Regeringen kommer vid ett senare tillfälle, i samband med den kommunalekonomiska propositionen våren 1992, att föreslå att kommunernas inkomster år 1993 minskas. Enligt de bedömningar som gjordes i årets långtidsbudget och de som presenteras i den nu lagda propositionen kommer den kommunala sektorn att redovisa ett stort finansiellt sparande åren 1992 och 1993. Regeringen bedömer att indragningen bör uppgå till 5-10 miljarder kronor år 1993.

Omfattande förändringar ska genomföras i de regelsystem som styr den kommunala verksamheten. Därmed skapas möjligheter för de kommuner som aktivt vill rationalisera och effektivisera sin verksamhet.

Under våren 1992 ska regeringen lägga fram förslag om skärpt konkurrenslagstiftning. Plan- och bygglagen föreslås ändras från och med 1 februari 1992 så att näringsfrihet och effektiv konkurrens främjas i kommunal planering. Den offentliga tjänsteproduktionen ska utsättas för konkurrens och lagregler som ökar konkurrensen i offentlig upphandling kommer också att läggas fram inom kort.

ÄNDRING AV DEN SÄRSKILDA SKATTEUTJÄMNINGSavgiften

För att förhindra att vissa kommuner vid en ökning av skatteunderlaget får betala mer i skatteutjämningsavgift än vad skatteinkomsterna ökar föreslår regeringen att den särskilda skatteutjämningsavgiften blir högst 10 kronor per skattekrona från och med 1992. Därmed kommer det sammanlagda uttaget av allmän och särskild skatteutjämningsavgift enligt regeringen inte att överstiga kommunens utdebitering.

ÄNDRAD DAG FÖR UTBETALNING AV KOMMUNALSKATTEMEDEL

Regeringen föreslår att kommunalskattemedlen utanordnas den tredje vardagen räknat från den 17 i månaden varvid dag som jämställs med allmän helgdag inte ska medräknas. För närvarande gäller att skattemedlen utanordnas den 20 i månaden. Syftet är att utjämna de kortfristiga lividitetssvängningarna på penningmarknaden.

SJUKFÖRSÄKRINGEN

Regeringen avser att tillsätta en särskild utredare med uppgift att utarbeta förslag till införande av karensdagar och/eller andra åtgärder för att åstadkomma minskade utgifter. Förändringarna ska genomföras från och med 1 januari 1993.

I samband med beslutet om att införa sjuklön från och med 1 januari 1992 har riksdagen beslutat om en sänkning av sjukförsäkringsavgiften med 1.9 procentenheter för att kompensera arbetsgivarnas ökade kostnader. En ytterligare sänkning av sjukförsäkringsavgiften med 0.4 procentenheter, dvs sammanlagt 2.3 procentenheter, har aviserats.

SOCIALA avgifter 1992

Regeringen har även för avsikt att slopa den allmänna löneavgiften som i dag uppgår till 0.16 procent. Med ovan föreslagna sänkning skulle de sociala avgifterna 1992 därmed uppgå till 39.8 procent (42.3 - 1.9 - 0.4 - 0.16).

ÖVRIGA FRÅGOR

En rad olika förslag kommer att läggas fram av regeringen under hösten och förslag till ytterligare utgiftsminskningar kommer att föreslås i budgetpropositionen. En parlamentarisk arbetsgrupp ska tillsättas för att behandla ATP-systemet m m.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Kommunalekonomi och Personalpolitik
Finanssektionen

Karin Rudebeck

Jane Granström